

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

การศึกษาถือเป็นสิ่งที่มีค่ามากที่สุดสำหรับการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในประเทศ การศึกษาของมนุษย์เป็นเสมือนหัวใจหลักของความสำเร็จและความก้าวหน้าของชุมชนใดชุมชนหนึ่ง แต่ทรัพยากรมนุษย์จะมีประสิทธิภาพเพียงใดต่อการพัฒนาและยกระดับความสามารถของตนเองต้องขึ้นอยู่กับแวดล้อมของตนแทบทั้งสิ้น โดยที่ความสามารถของมนุษย์ผ่านกระบวนการศึกษาเรียนรู้ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับที่สูงขึ้นไปล้วนสามารถสร้างศักยภาพ และความสำเร็จของทรัพยากรมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการมีการปฏิรูปการศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีประสิทธิภาพ การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นตามหลักพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทย มีเอกภาพเชิงนโยบายมีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาเช่นในมาตราที่ (35),(39) ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในการบริหารสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลกำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาก็ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 เป็นการอธิบายรายละเอียดการใช้หลักสูตรแกนกลาง มุ่งหวังสร้างความชัดเจน มีความเข้าใจตรงกันเพื่อให้สามารถบริหารหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษา ที่มีพัฒนาการยาวนานและมีมากในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดการศึกษาที่ไม่แตกต่างกับสถาบันการศึกษาอื่นๆคือ มีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลร่วมกันเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงแต่เจาะจงเยาวชนที่เป็นมุสลิมเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้แก่

เยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ และส่วนใหญ่อยู่ในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แก่ สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล เปิดทำการสอนวิชาสามัญ วิชาชีพ และวิชาศาสนา มีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อยกระดับโรงเรียนให้มีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาของรัฐ (ชิดชนก เจริญเชาว์ และคณะ, 2541 :1)

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจัดเป็นโรงเรียนเอกชนลักษณะหนึ่งทีจดทะเบียนดำเนินการในหมวด 2 มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 แต่เดิมเรียกกันตามภาษาท้องถิ่น “ปอเนาะ” ดำเนินการเรียนการสอน โดยผู้มีความรู้ความสามารถด้านศาสนาอิสลามเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน เรียกกันว่า “โต๊ะครู” การกำหนดหลักสูตรขึ้นอยู่กับความสามารถของโต๊ะครูจะมุ่งเน้นไปด้านไหน อย่างไร เพียงใด โต๊ะครูเป็นผู้กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2528 : 3 ; โมหัมหมัดอัปดุลกาเดร์, 2530 : 232) ปี พ.ศ. 2503 ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นที่เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนที่ดำเนินการโดยโต๊ะครู โดยถูกผนวกให้อยู่ในระบบของรัฐภายใต้กรอบของหลักสูตรทั้งหลักสูตรอิสลามศึกษา และหลักสูตรอิสลามศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ควบคู่กับหลักสูตรมัธยมศึกษา

การจัดการศึกษาให้ได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพจะต้องผ่านกระบวนการที่สำคัญจากหลากหลายฝ่ายและจากจิตสำนึกที่ดีของครูผู้สอน การบริหารจัดการ การศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจรอบด้าน และการใช้บุคคลทำงานให้ถูกต้องตามความถนัดและความชำนาญของแต่ละคน ซึ่งงานทางการบริหารการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการยกระดับประสิทธิผลของนักเรียนก็คือการบริหารงานวิชาการ อันเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาทุกระดับ

บุษราคัม จรรย์นาฎย์ (2544: 17) ระบุว่างานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ ของโรงเรียน เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการ ในด้านการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้ และรวมถึงงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดจึงอาจกล่าวได้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญ เพราะเป็นงานหลักของสถานศึกษาทุกระดับ เป็นงานที่บ่งชี้ถึงศักยภาพ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการยอมรับในคุณภาพ ประสิทธิภาพ มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา

งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เนื่องจากว่า งานวิชาการเป็นงานที่จะผลักดันให้นักเรียนประสบความสำเร็จในผลการเรียนได้มากที่สุด ขณะทำงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น(พนัส หันนาคินทร์, 2524 : 235)

ผู้บริหารทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน(เกิญ โสธร, 2526 : 232) งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น(ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543 : 15)

สำหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีภาพรวมพบว่าคุณภาพการศึกษาของ ควรมีการปรับปรุงโดยด่วน ปัญหาสำคัญ ที่ประสบอยู่มากก็คือการไม่ปฏิบัติตามปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ความต้องการของนักเรียนและชุมชน นักเรียนบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผน และเตรียม การสอนได้ไม่ครบทุกวิชา นักเรียนได้เรียนรู้จากการค้นคว้าและการปฏิบัติจริงเพียงบางส่วน การนิเทศภายในยังไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง การจัดบริการแนะแนวยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน การจัดกิจกรรมชมรมหรือชุมนุมไม่พอเพียงกับความสนใจและปริมาณนักเรียน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพียงเล็กน้อยซึ่งนักเรียน ไม่อาจเข้าร่วมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจได้ (นาวาลย์ ปานากาเซ็ง, 2544 : 252-259)

นอกจากนั้นยังพบอีกว่า ในการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างขององค์กรประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษของนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอยู่ในระดับต่ำ จึงควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เช่น อาจใช้วิธีมอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการเขต ทำการนิเทศทั้งด้านการบริหาร โรงเรียนและการนิเทศรายวิชาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ (ชิดชนก เจริงเชาว์ และคณะ, 2541 : 32)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (สมศ.)(2553:10)ได้รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง(พ.ศ.2549-2553) สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 33,158 แห่ง พบว่าได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ จำนวน 27,447 แห่งคิดเป็นร้อยละ 82.78 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ จำนวน 5,711 แห่งคิดเป็นร้อยละ 17.22 ทั้งนี้สถานศึกษา จำนวน 25,376 แห่ง มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 76.53 ส่วนที่เหลือมีคุณภาพระดับดีมาก จำนวน 4,932 คิดเป็นร้อยละ 14.87 มีคุณภาพระดับพอใช้ 2,822 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.51 และมีคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 28 แห่ง

คิดเป็นร้อยละ 0.08 ตามลำดับ หากพิจารณาภาพรวมตามสังกัดของสถานศึกษาแล้ว พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิต) ได้รับการรับรองคุณภาพ ตามเกณฑ์ สมศ. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.06 ส่วนสังกัด สถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมากที่สุด คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 17.78

สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน)(2553:ออนไลน์) ได้รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2553 ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) ระดับศูนย์สอบ สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยของรายวิชาภาษาไทย เท่ากับ 35.12 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เท่ากับ 29.05 วิชาภาษาอังกฤษ เท่ากับ 13.75 รายวิชาคณิตศาสตร์ เท่ากับ 18.72 รายวิชาวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 23.91 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เท่ากับ 59.71 วิชาศิลปะ เท่ากับ 24.78 และ วิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เท่ากับ 37.86

จากคะแนนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวแสดงถึงความจำเป็น อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการศึกษาในจังหวัดปัตตานีอย่างเร่งด่วน ซึ่งส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ส่วนสำคัญที่สุดที่จำเป็นต้องแก้ไขต้องเป็นงานบริหารวิชาการ อันเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

จากแนวคิดและข้อค้นพบทางการวิจัยจะเห็นได้ว่า ทักษะการบริหารงาน และทักษะทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นต่อกระบวนการบริหารการศึกษา หากผู้บริหารขาดทักษะในการบริหารงาน และทักษะทางวิชาการแล้ว การที่จะปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาตาม มาตรา 48 ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ให้บรรลุผลได้นั้นย่อมเป็นเรื่องที่เป็นไปได้อย่างยาก หรืออาจจะ ทำให้เป้าหมายที่วางไว้ไม่ประสบผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร

การบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายและแผนการทำงาน จำเป็นต้องมีการเกื้อกูลกันระหว่างผู้บริหาร ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนและบุคลากรของสถานศึกษา ทั้งนี้ตั้งแต่ในระดับการวางแผน การปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ การประเมินตนเอง และการปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของ โรงเรียน เพราะความสำเร็จของนักเรียนสามารถสะท้อนถึงการดำเนินงานด้านวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง แน่นอนต้องเชื่อมโยงมาซึ่งการบริหารงานของผู้บริหารที่ดีด้วย การบริหารงานที่ชัดเจน กับการ ปฏิบัติงานวิชาการที่ครอบคลุมของครูผู้ปฏิบัติงาน ย่อมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง ไม่ได้

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารคนหนึ่ง มีความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการใน จังหวัดปัตตานีของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้นควรจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตามกรอบของ พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2550 เนื่องด้วยบริบททางสังคมในจังหวัดปัตตานีรวมถึง จังหวัดยะลาและนราธิวาสมีความแตกต่างกัน ทำให้ความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาการบริหารงาน วิชาการต้องปรับตามบริบททางสังคมอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูตามทัศนคติของ ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการ บริหารงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและเพิ่มศักยภาพการเรียน การสอนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารกับการ ปฏิบัติงานวิชาการของครูตามทัศนคติของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัด ปัตตานี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในจังหวัดปัตตานีตามทัศนคติของครู
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในจังหวัดปัตตานี
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามขนาดสถานศึกษาต่างกันในจังหวัดปัตตานี
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสพการณ์และขนาดสถานศึกษาต่างกัน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารกับการ ปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดต่างกันมีการบริหารแตกต่างกัน
2. ครูผู้ปฏิบัติงานวิชาการที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
3. การบริหารงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี มีความสัมพันธ์กันทางบวก

ความสำคัญและประโยชน์

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีความสำคัญและประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบระดับการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
2. ทำให้ทราบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
3. ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการบริหารงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
4. สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารและการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
โดยจะศึกษาด้านการบริหารงานของผู้บริหาร ตามกระบวนการบริหารแบบ PDCA ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้
 - 1) การวางแผน (Plan)
 - 2) การปฏิบัติตามแผน (Do)
 - 3) การตรวจสอบ (Check)

4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)

และการปฏิบัติงานวิชาการของครูประกอบด้วยงาน 5 ด้าน กล่าวคือ

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ขอบเขตของประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 603 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727-728) จำนวน 241 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีขนาดต่างกัน ในจังหวัดปัตตานี

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

ขนาดสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ขนาด

- 1) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน)
- 2) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1,500 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การบริหารงานของผู้บริหารตามกระบวนการบริหารแบบ PDCA ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การวางแผน (Plan)
- 2) การปฏิบัติตามแผน (Do)
- 3) การตรวจสอบ (Check)
- 4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)

3.2 ศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานวิชาการของครูที่มีวุฒิการศึกษา
ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษาต่างกัน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ทำงาน แบ่งเป็น

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

ขนาดสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ขนาด

- 1) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน)
- 2) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1,500 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

การปฏิบัติงานวิชาการของครูประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำ
หลักสูตรไปใช้
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) การพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

3.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงาน
วิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความสัมพันธ์** หมายถึง ความเกี่ยวข้องกันในทางใดทางหนึ่งระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูตามทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

2. **การบริหาร** หมายถึง การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยใช้กระบวนการแบบ PDCA ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข

3. **การวางแผน** หมายถึง ความสามารถในการวางแผน มีการเตรียมการล่วงหน้า มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ชัดเจน มีการประชุมวางแผน จัดทำปฏิทินแผน ตลอดจนมีการกำหนดแผนการติดตามผล

4. **การปฏิบัติตามแผน** หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานตามแผน มีการประสานงาน การมอบหมายงาน การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีการฝึกอบรมพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนมีการกำกับ นิเทศติดตาม

5. **การตรวจสอบ** หมายถึง ความสามารถในการติดตาม ควบคุมและตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการวางกรอบการประเมิน การจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล

6. **การปรับปรุงแก้ไข** หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานหลังการตรวจสอบ มีการปรับปรุงแก้ไข การให้ขวัญกำลังใจ การปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน การวางแผนในระยะต่อไป ตลอดจนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

7. **การปฏิบัติงานวิชาการ** หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การศึกษา การอบรมให้เด็กเป็นพลเมืองที่ดี การพัฒนาในด้านความรู้สึกรักคิดและด้านวิชาการของเด็ก อันจะส่งผลให้เด็กมีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนการมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรและสังคมต้องการ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

8. **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้** หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมดที่เป็นเนื้อหาสาระ ซึ่งสถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียน รวมถึงการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร การวางแผนการนำหลักสูตรที่ใช้ การประเมินผลการใช้หลักสูตร การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ตลอดจนการพัฒนาตัวหลักสูตรและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร
9. **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้** หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ การแนะแนว การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้
10. **การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน** หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการประเมินคุณภาพผู้เรียน การเทียบโอนผลการเรียน โดยคณะกรรมการ การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน ตลอดจนการควบคุมให้การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา
11. **การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา** หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต จัดหาวัสดุสิ่งพิมพ์ หรือเอกสารที่ใช้ประกอบคู่มือ แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อจัดการศึกษาในสถานศึกษา
12. **การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา** หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น
13. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
14. **ครู** หมายถึง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานวิชาการและมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
15. **ทัศนะ** หมายถึง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารและการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

16. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หมายถึง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาตรา 15 (1) ที่เปิดการสอนควบคู่กันระหว่างวิชาศาสนาอิสลามและวิชาสามัญ ตามหลักสูตรศาสนาควบคู่สามัญ การเรียนการสอนได้รับการบริหารจัดการโดยภาคเอกชนในรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปของมูลนิธิ ส่วนบุคคล องค์กรทางศาสนา และองค์กรที่เน้นกำไรทางธุรกิจ

Prince of Songkla University
Pattani Campus